



## از شادی تا شکایت

نزدیک‌تر می‌شویم از تمرکز و تراکم جمعیت کاسته می‌شود. نگاه برخی هواداران به بیرون قاب بوده و گویی آن‌سوی خیابان واقع‌های در حال وقوع است یا کسی سخنی ایراد می‌کند. هرچند لیدر آبی‌پوش تلاش دارد تا توجه حضار را به خود جلب کند اما نگاه افراد به آن‌سوی محل تجمع نشان از عدم موفقیت این لیدر و هوادار پروپاقرص دارد. در این تجمع افراد نشانی از باشگاه شبیه پرچم و بنر در دست ندارند و این امر نشان می‌دهد اعتراض به سطح بالای مدیریتی باشگاه و فدراسیون و وزارت ورزش به‌مثابه نهاد بالادستی مدیریتی است. در حقیقت در پیام‌های هواداران نوعی جدیت و وزانت دیده می‌شود که متناسب با مخاطب پیام یعنی نمایندگان مجلس، نهاد قانون‌گذار و نظارتی کشور است. هواداران در پیام‌هایی که به‌مثابه نوعی لنگرگاه نشانه شناختی عمل می‌کند از نمایندگان در چارچوب قانون و سیاست مطالبه‌گری، توقع پاسخ (با نماد هشتک و عمل‌گرایی) دارند. هواداران خواستار این امر هستند که صدای آنان شنیده شود خاصه که «راه طولانی» پیگیری و تعصب را به‌سختی پیموده‌اند و خود را در این وانفسا به این گوشه تهران رسانده‌اند. طیف حضار نیز به لحاظ جنسیتی اعم از مردان و زنان است و این موضوع بار دیگر این پیام را گشوده می‌کند که هواداری فوتبال ورای مرز جنس و جنسیت است. گرچه صاحب‌نظران فوتبال معتقدند فوتبال، اعتراض و خشم و جنون است ولیکن در پس‌زمینه‌ای که هواداران به‌صورت چشم‌انتظار و منتظر ایستاده‌اند و روی نرده‌های فلزی و بلند عمودی مجلس، چراغ‌هایی آویزان است و این به‌عکس جذابیت خاصی بخشیده است. گویی کورسوی نور امید برای حامیان سرخ هنوز خاموشی نگرفته است و شاید بتوان از دل تاریکی و بلبشوی مدیریتی، جوانه امید زده شود و پیروزی چشمک‌زنان رخ بنماید.

داوری اردکانی، رضا (۱۳۸۸) جهان ما به فوتبال چه نیازی دارد؟ ماهنامه اطلاعات حکمت و معرفت، سال چهارم شماره ۵، پیاپی ۴۱، مرداد ماه

آشکار است از مرد سپیدموی تا هوادار جوان در بین افراد و حضار عکس قرار دارد. همچنین افراد همگی ماسک بر صورت دارند و این امر دلالت بر همه‌گیری ویروس و دستورات الزام‌آور بهداشتی و رعایت فاصله اجتماعی دارد. هرچند در عکس فاصله‌فیزیکی مراعات نشده اما افراد در مقایسه با عکس‌های تحلیلی هفته‌های قبل بیش‌ازپیش از ماسک استفاده کرده‌اند. تقریباً همگی حضار ماسک بر

عکس‌ها در زمره عکس‌های خبری قرار می‌گیرند که هدفی توصیفی و گزارشی صرف دارند و از واقع‌های در تلاطم این روزها خبر می‌دهند. عکس‌ها در روز و ساعات میانی روزی پاییزی گرفته شده‌اند. از پوشش سبک افراد می‌توان حدس زد هوا هنوز سرد نشده و پروتک‌نیافته است. هرچقدر لباس‌های افراد نشان از خنکی ملایم هوا می‌دهد اما تب‌وتاب هواداران بالاست. انگیزه و محرک این تجمع اعتراض به روند مدیریتی باشگاه و رخداد‌های حاشیه باشگاه است.

صورت داشته؛ هرچند لیدرهای جمع ماسک را از صورت کنار زده تا بتوانند راحت صحبت کنند و هواداران موجود را متحد و یک‌صدا سازند. پوشش افراد متنوع است و برخی کلاه نقاب‌دار بر سر داشته و رنگ قرمز غالب چند فریم عکس‌های مذکور است. حضار به‌جز چند متن تایپ‌شده رسمی، تلفن همراه و کلاه و عینک آفتابی وسیله دیگری همراه خود ندارند. عینک‌هایی که مردان جوان بر صورت دارند نشانگر شدت آفتاب در روزهای میانی مهرماه ۱۳۹۹ است. عکس‌ها واجد پیش‌زمینه و پس‌زمینه‌اند و در پس‌زمینه نرده‌های مجلس آشکار است همچنین عکس‌ها واجد عمق میدان بوده هرچند هرچه به لایه‌های عقب‌تر و گوشه راست عکس

هواداران تیم پرسپولیس شده است و هرچند تعداد افراد به لحاظ کمیت کوچک و محدود (حدود صد نفر) است اما این حضور جمعی بُرد رسانه‌ای زیادی پیدا کرد. علی‌الخصوص که این حضور روبه‌روی یک مرکز تصمیم‌گیری سیاسی مهم صورت گرفت. اینجا حوالی میدان بهارستان تهران و روبه‌روی مجلس شورای اسلامی است. انتخاب این مکان برای حضور هواداران که به‌صورت هدفمند صورت گرفته، حاوی این پیام است؛ شکایت بالاگرفته است و طاقت هواداران طاق شده است. داوری (۱۳۸۸) معتقد است فوتبال نمی‌تواند نباشد؛ یعنی با هیچ نیرویی نمی‌توان فوتبال را از جهان (مدرن) حذف کرد. مراد این نیست که اگر فوتبال نباشد مردم اعتراض می‌کنند و برای بودنش فشار می‌آورند. قدرت فوتبال فرع علائق روان‌شناسی اشخاص نیست، بلکه امری ورای آن است و در زندگی مردم و در رسانه‌ها حتی در روابط بین‌المللی مقام و اثری دارد که حساسیت‌ها و حکومت‌ها نمی‌توانند در مورد آن هر تصمیمی که بخواهند بگیرند. حضور مردمی هواداران در اینجا مؤید آن است که آنها دیگر امید و انتظاری از تحول در سطح مدیریتی باشگاه، فدراسیون فوتبال و وزارت ورزش و جوانان و تدبیر مسئولان ندارند. از همین رو در سلسله‌مراتب تصمیم‌گیری یکی از مهم‌ترین قوای سیاسی را خطاب قرار داده و این محل را برای تجمع خود برگزیده‌اند. مجلس به‌مثابه قوه تقنینی از حیث نظارتی و قانون‌سازی برای حوزه ورزش حائز اهمیت بوده و هواداران نیز بر اساس همین شناخت در این محل گرد هم آمده‌اند. آنچه در چند قاب عکس می‌بینیم بیش از پنجاه نفر نیست اما این پنجاه نفر هواداران دواآتشه باشگاه هستند که در این ایام سخت و خطرناک بیرون آمده و تجمع را به جان خریده‌اند و دل به دریا زده و تلاش کرده‌اند پیام خود را به گوش مسئولان سیاسی و نمایندگان ملت برسانند. هواداران در روزگار بیمناک فعلی در وهله اول از کاروبار روزمره خود زده‌اند و در وهله دوم ریسک کرونا را به جان خریده و با این ازخودگذشتگی دل‌بستگی‌شان به باشگاه را اعلام کرده‌اند. این سرمایه ورزشی در این چند عکس در طیف‌های سنی مختلفی خود را نشان داده است. همان‌طور که در عکس‌ها



آرش حسن‌پور

پژوهشگر مطالعات تصویری

هنوز روزهای چندی از پیروزی نگذشته بود که سروکله انواع حواشی و مصائب پیدا شد. این رسم و احوال معاصر ایرانی است؛ یعنی به طرفه‌العینی پس از حلاوت یک شیرینی، تلخی‌ها و گرفتاری‌ها بر خوش‌احوالان آوار می‌شود. همین چند هفته قبل تیم فوتبال پرسپولیس با شایستگی تمام به فینال رقابت‌های جام باشگاه‌های آسیا راه یافت و این موفقیت نوعی حماسه ملی تعبیر شد و حال مغموم جامعه ایرانی را اندکی بهبود بخشید. مردم برای سرور جمعی به خیابان آمدند و شبی را با دل خوش سر به بالین نهادند. از این واقعه مدتی نگذشته بود که گرفتاری‌های مدیریتی باشگاه، تمدید قراردادها، طلب سرمربی اسبق، جدایی برخی ستاره‌های باشگاه، گلایه‌های بازیکنان شاغل در باب پرداخت حقوق و ... بر سر باشگاه هوار شد تا این بار هواداران نه برای «شادی» که برای «شکایت» به خیابان بیایند و تجمع مسالمت‌آمیز اعتراضی برگزار کنند. در این تجمع هواداران در شعارهای خود خواستار استعفا و رسول‌پناه و هیأت‌مدیره پرسپولیس شدند و شعار «وزیر استقلالی» سر دادند.

همان‌طور که پیداست عکس‌ها همگی بیرونی و خارجی‌اند؛ یعنی در خیابان گرفته شده‌اند. عکس‌ها در زمره عکس‌های خبری قرار می‌گیرند که هدفی توصیفی و گزارشی صرف دارند و از واقع‌های در تلاطم این روزها خبر می‌دهند. عکس‌ها در روز و ساعات میانی روزی پاییزی گرفته شده‌اند. از پوشش سبک افراد می‌توان حدس زد هوا هنوز سرد نشده و پروتک‌نیافته است. هرچقدر لباس‌های افراد نشان از خنکی ملایم هوا می‌دهد اما تب‌وتاب هواداران بالاست. انگیزه و محرک این تجمع اعتراض به روند مدیریتی باشگاه و رخداد‌های حاشیه باشگاه است. بار دیگر خیابان محل حضور